

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. F.**, zast. JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem se sídlem Teplého 2786, Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2016, čj. MPSV-2016/1183-919, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 26. 4. 2017, čj. 52 Ad 3/2016-57,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně JUDr. Stanislavu Kadečkovi, Ph.D., advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **1 573 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně pobírala dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení. Dne 10. 8. 2015 ji Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Pardubicích (dále jen „úřad práce“), vyzval, aby do osmi dnů od doručení této výzvy doložila potvrzení o zaplacení nájmu za měsíce červenec, srpen a září 2015 a poučil ji o následcích nevyhovění této výzvě. Žalobkyně si tuto výzvu převzala dne 18. 8. 2015, ve stanovené lhůtě na ni však

nereagovala. Úřad práce následně žalobkyni rozhodnutím ze dne 7. 9. 2015 doplatek na bydlení odňal, a to ode dne 1. 8. 2015.

[2] Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně dne 10. 9. 2015 odvolala. K odvolání přiložila také požadované potvrzení o zaplacení nájmu za měsíce červenec, srpen a září 2015. Žalovaný následně rozhodnutí úřadu práce ze dne 7. 9. 2015 zrušil, a to proto, že odnětí doplatku na bydlení úřad práce řádně neodůvodnil. Rozhodnutím ze dne 6. 11. 2015 úřad práce opětovně rozhodl o odnětí doplatku na bydlení. V odůvodnění rozhodnutí vysvětlil, že žalobkyně nesplnila výzvu k doložení potvrzení o úhradě nájmu.

[3] Dne 23. 11. 2015 podala žalobkyně v pořadí druhé odvolání, ve kterém sdělila, že platby související s bydlením hradí čtvrtletně. Nájemné zaplatila až dne 28. 8. 2015, poté doklad správnímu orgánu předložila. Na výzvu ze dne 18. 8. 2015 nemohla včas reagovat, neboť do konce srpna 2015 nebyla ze zdravotních důvodů s to jednat s úřady. Tuto skutečnost doložila lékařskou zprávou (výměnným listem) od praktického lékaře. Odvolání tentokráte žalovaný zamítl. Ztotožnil se s úřadem práce, že žalobkyně nevyhověla výzvě k předložení dokladu o výši uhrazeného nájmu. Výměnný list potvrzující, že nebyla schopna v měsíci srpnu jednat s úřady, předložila žalobkyně až v druhém řízení o odvolání. Tento dokument však měla k dispozici už v předchozím odvolacím řízení, a proto k němu žalovaný s ohledem na § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlédl. Navíc nebyla-li žalobkyně kvůli zdravotním potížím schopna ve správním řízení jednat, mohla k zastupování zplnomocnit asistentku, která o ni pečuje.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, které krajský soud vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud zdůraznil, že první rozhodnutí úřadu práce ze dne 7. 9. 2015 bylo zrušeno pro nepřezkoumatelnost. Proto až ve druhém odvolacím řízení se žalobkyně mohla dozvědět důvody, pro které jí byl příspěvek odňat. Teprve tehdy mohla vysvětlit a doložit, proč na výzvu ze dne 10. 8. 2015 nereagovala. Žalovaný měl proto obsah výměnného listu ze dne 23. 7. 2015 respektovat, jeho závěr o uplatnění koncentrační zásady dle § 82 odst. 4 správního řádu není správný. Vzhledem ke zhoršenému zdravotního stavu je navíc namístě závěr, že žalobkyně nebyla schopna k zastupování zplnomocnit asistentku sociální péče. Krajský soud uzavřel, že žalobkyně nemohla výzvě vyhovět, jelikož jí bránila těžko překonatelná překážka podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Skutečnost, že žalobkyně nebyla v rozhodnutí úřadu práce ze dne 7. 9. 2015 seznámena s důvody odnětí doplatku na bydlení, podle stěžovatele nic nemění na její povinnosti doplnit požadované potvrzení o úhradě nájmu hned po pominutí zdravotních obtíží. Ze skutkových okolností je zřejmé, že si žalobkyně byla vědoma nesplnění povinnosti stanovené ve výzvě ze dne 10. 8. 2015. Stěžovatel proto nesouhlasí s krajským soudem, že žalobkyně z důvodu chybějícího odůvodnění rozhodnutí o odnětí dávky nemohla ve věci činit žádné další kroky. Zdravotní překážky odpadly dne 1. 9. 2015, rozhodnutí úřad práce vydal dne 7. 9. 2015; žalobkyně tedy měla dostatečný prostor k předložení dokladu o úhradě nájemného ze dne 28. 8. 2015, případně k doložení výměnného listu, který měla k dispozici od 23. 7. 2015. Stěžovatel tedy nesouhlasí s tím, že v řízení nemohla být uplatněna koncentrační zásada. Proto navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

pokračování

[6] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2017, čj. 1 Ads 183/2017-31, ve kterém NSS posuzoval obdobný skutkový stav týkající se jiné dávky žalobkyně. Z opatrnosti se žalobkyně vypořádává také s argumentací stěžovatele, kterou se NSS v cit. rozsudku čj. 1 Ads 183/2017-31 pro nadbytečnost nezabýval.

[7] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Na úvod NSS předesílá, že v obdobné věci již rozhodl rozsudkem ze dne 16. 8. 2017, čj. 1 Ads 183/2017-31. V něm NSS rozhodoval o odnětí dávky hmotné nouze – příspěvku na živobytí. Správní orgány žalobkyni odňaly příspěvek na živobytí na základě stejných skutkových okolností a ze stejných důvodů jako v nynější věci. Jelikož argumentace stěžovatele ohledně odnětí těchto dvou dávek je naprosto totožná, NSS ze závěrů učiněných v rozsudku ze dne 16. 8. 2017 vycházel i v nynější kauze.

[10] Jádrem sporu v nynější kauze je otázka, zda žalobkyně dodala potvrzení o zaplacení nájmu za měsíce červenec, srpen a září 2015 včas, a zda tedy byly naplněny podmínky pro odnětí dávky v hmotné nouzi – doplatku na bydlení.

[11] Příjemce dávky v hmotné nouzi je povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro výplatu dávky, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav. Případné výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi k osvědčení rozhodných skutečností je příjemce dávky povinen vyhovět ve lhůtě 8 dnů od dne doručení výzvy, nestanoví-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu. Pokud příjemce dávky tuto povinnost nesplní, může mu být dávka odňata [§ 49 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, srov. také rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 3 Ads 138/2010-43, nebo ze dne 11. 11. 2010, čj. 4 Ads 83/2010-136].

[12] Ze shora uvedené rekapitulace skutkového stavu vyplývá, že žalobkyni uplynula lhůta pro doložení dokladu o úhradě nájmu dne 26. 8. 2015, v této lhůtě ho však úřadu práce nedodala.

[13] Ustanovení § 49 odst. 2 písm. b) ve spojení s odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi výslovně nestanoví, že k později předloženým důkazům nemůže orgán pomoci v hmotné nouzi přihlížet. Jedná se tedy o případ nepravé či neúplné koncentrace, nikoliv o zakotvení koncentrační zásady v pravém slova smyslu (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2011, čj. 4 Ads 77/2011-74). Proto je třeba zkoumat, zda příjemce dávky požadované doklady předložil *do doby vydání napadeného rozhodnutí úřadu práce*, neboť v takovém případě by k takto doloženým dokladům musel úřad práce přihlédnout.

[14] V nyní souzené věci žalobkyně požadovaný doklad o úhradě nájmu do vydání (v pořadí prvního) rozhodnutí úřadu práce nedoložila; připojila jej až k podanému odvolání proti tomuto rozhodnutí. Podstatné však je, že stěžovatel první rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Rozhodnutí úřadu práce tedy přestalo existovat. Žalobkyně doložila doklad o úhradě nájmu dne 10. 9. 2015, úřad práce vydal nové rozhodnutí až dne 6. 11. 2015. Žalobkyně proto uvedený doklad dodala včas (srov. výše citovaný rozsudek ze dne 30. 9. 2011, čj. 4 Ads 77/2011-74). Podmínky pro odnětí dávky v hmotné nouzi nebyly naplněny.

[15] Vzhledem k tomu, že žalobkyně předložila doklad o úhradě nájmu včas, je již nadbytečné zabývat se otázkou, zda měl stěžovatel přihlédnout k výměnnému listu přiloženému ke druhému odvolání, kterým žalobkyně chtěla prokázat těžko překonatelnou překážku, pro kterou nemohla ve stanovené lhůtě vyhovět výzvě úřadu práce. V tomto ohledu je též nutno korigovat část odůvodnění rozsudku krajského soudu.

[16] NSS kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou a současně odůvodnění rozsudku v části, kde krajský soud vyslovil nesprávný právní názor, vlastním odůvodněním korigoval (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS).

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalobkyni v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

[18] Podle § 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl žalobkyni ustanoven, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce provedl ve věci jeden úkon právní služby, vyjádření kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby zástupci žalobkyně náleží mimosmluvní odměna ve výši 1000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu), která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovenému zástupci náleží 1 300 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (273 Kč), celkem tedy 1 573 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci žalobkyně vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu